

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.4.2023.
SWD(2023) 87 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

o utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn za potrošnju energije električne i elektroničke kućanske i uredske opreme u stanju isključenosti, stanju pripravnosti i umreženom stanju pripravnosti u skladu s Direktivom 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 1275/2008 i Uredbe Komisije (EZ) br. 107/2009

{C(2023) 2448 final} - {SEC(2023) 149 final} - {SWD(2023) 86 final}

Sažetak
Procjena učinka za Uredbu o utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn za potrošnju energije električne i elektroničke kućanske i uredske opreme u stanju isključenosti, stanju pripravnosti i umreženom stanju pripravnosti u skladu s Direktivom 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 1275/2008 ¹ i Uredbe Komisije (EZ) br. 107/2009 ²
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? Koji se problem rješava?
Velik broj električnih i elektroničkih proizvoda koji se upotrebljavaju u kućanstvima i uredima većinu se vremena nalazi uključeno u električne utičnice u načinima rada s niskom potrošnjom energije. To uključuje stanje isključenosti, stanje pripravnosti i umreženo stanje pripravnosti. U tim se načinima rada troše male količine električne energije iz razloga navedenih u nastavku. Proizvodi u stanju pripravnosti i umreženom stanju pripravnosti mogu se odmah ponovno aktivirati, na primjer s pomoću daljinskog upravljača (za stanje pripravnosti) ili signalom koji se šalje s pametnog telefona putem bežične mreže (za umreženo stanje pripravnosti). U stanju isključenosti na proizvodima se može prikazivati da su isključeni, npr. s pomoću LED indikatora. Moramo osigurati da se u tim načinima rada troši vrlo malo energije; inače bi utjecaj na ukupnu potrošnju energije u kućanstvima i uredima bio velik zbog velikog broja uređaja koji se trenutačno upotrebljavaju (godišnje se proda oko 800 milijuna proizvoda, a prema procjenama se u EU-u upotrebljava pet milijardi jedinica). Usto treba zaštititi interese korisnika jer oni možda nisu u potpunosti svjesni koliko energije njihovi proizvodi troše u načinima rada s niskom potrošnjom energije ili tome ne posvećuju pozornost. Uredba br. 1275/2008, koja je trenutačno na snazi (izmijenjena šest puta, najviše Uredbom (EU) br. 801/2013, kojom je uvedeno umreženo stanje pripravnosti), pokazala se vrlo djelotvornom u smanjenju potrošnje energije u načinima rada s niskom potrošnjom energije. Uštede električne energije procjenjuju se na oko 33 TWh godišnje do 2020. Međutim, djelotvornost te uredbe sad bi mogla biti smanjena zbog: i. zastarjelog područja primjene, ii. zastarjelih izuzeća, koja stvaraju neravnopravne uvjete, iii. zastarjelih zahtjeva u pogledu maksimalne potrošnje u načinima rada s niskom potrošnjom energije i iv. nedostatka lako dostupnih informacija.
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
Revidiranom Uredbom želi se postići sljedeće: - proširiti područje primjene Uredbe kako bi se uključile nove vrste proizvoda koje u sve većem broju pristižu na tržište te kako bi se uklonile moguće rupe u zakonu i osigurali ravnopravni uvjeti za sve proizvođače, - ažurirati zahtjeve za načine rada s niskom potrošnjom energije u skladu s tehnološkim razvojem, - poboljšati informiranost korisnika o tome koliko se energije troši u načinima rada s niskom potrošnjom energije, - povećati usklađenost Uredbe s drugim uredbama o ekološkom dizajnu.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
Zahtjevi za minimalne razine energetske učinkovitosti na razini EU-a nude jasnu dodanu vrijednost. Bez usklađenih zahtjeva u cijelom EU-a države članice imale bi razloga za utvrđivanje vlastitih zahtjeva za energetske učinkovitosti određenih proizvoda u okviru svojih nacionalnih energetske politike i politike zaštite okoliša. Time bi se ugrozilo slobodno kretanje proizvoda. Mnogi su proizvodi bili zahvaćeni takvim stanjem prije provođenja mjera za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti.

B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije razmatrale? Postoji li najpoželjnija opcija? Zašto?
Razmotreno je pet opcija politike: - 1. opcija – bez novih mjera. Osnovni scenarij, u kojem postojeća Uredba ostaje nepromijenjena, - 2. opcija – blaga mjera. Područje primjene proširilo bi se na stacionarne proizvode s niskonaponskim vanjskim izvorom energije djelomičnim uklanjanjem izuzeća iz postojeće Uredbe (koje se odnosi na sve proizvode s niskonaponskim vanjskim izvorom energije). Prenosivi proizvodi (na baterije) s niskonaponskim

¹ [Uredba Komisije \(EZ\) br. 1275/2008 od 17. prosinca 2008. o provedbi Direktive 2005/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn za uporabu električne energije u električnoj i elektroničkoj kućanskoj i uredskoj opremi u stanju pripravnosti ili isključenosti i u umreženom stanju pripravnosti, SL L 339, 18.12.2008., str. 45.](#) (Uredba o ekološkom dizajnu).

² Uredba Komisije (EZ) br. 107/2009 od 4. veljače 2009. o provedbi Direktive 2005/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na zahtjeve ekodizajna za dodatne prijamnike za pretvorbu signala iz digitalnog u analogni,

vanjskim izvorom energije i dalje bi bili izuzeti, - 3. opcija – uravnotežena mjera EU-a kojom bi se zahtjev u pogledu potrošnje energije u stanju pripravnosti za proizvode s prikazom stanja na zaslonu smanjio na najviše 0,8 W. Područje primjene moglo bi se proširiti kako bi se obuhvatili ili samo stacionarni proizvodi s niskonaponskim vanjskim izvorom energije ili svi proizvodi s niskonaponskim vanjskim izvorom energije. Obuhvaćanje svih proizvoda s niskonaponskim vanjskim izvorom energije poželjnije je jer bi se time ostvarilo najviše koristi (u smislu energetske i financijske uštede za krajnje korisnike) na najisplativiji način (rezultat bi bili najmanji troškovi životnog ciklusa za veliku većinu proizvoda obuhvaćenih područjem primjene), - 4. opcija – alternativna uravnotežena mjera EU-a slična je 3. opciji (uključujući dva moguća proširenja područja primjene), ali bi se njome i potrošnja energije u stanju isključenosti smanjila na najviše 0,3 W, - 5. opcija – stroga mjera EU-a, kojom bi se obuhvatili svi proizvodi s niskonaponskim vanjskim izvorom energije potpunim ukidanjem postojećeg izuzeća. Usto bi se potrošnja energije ograničila na 0,8 W za stanje pripravnosti u proizvodima s prikazom stanja na zaslonu, na 0,3 W za stanje pripravnosti u svim drugim proizvodima te na 0,3 W za stanje isključenosti. Osim prethodno navedenih razlika, sve opcije osim 1. uključuju određeni broj standardnih zahtjeva, kao što su: i. proširenje područja primjene kako bi se obuhvatili podesivi namještaj i dijelovi zgrada na motorni pogon; ii. pružanje informacija o umreženom stanju pripravnosti, stanju pripravnosti i stanju isključenosti na javno dostupnim internetskim stranicama i u korisničkim priručnicima; iii. uključivanje nove definicije i dodatno pojašnjenje određenih koncepata i termina. Najpoželjnija opcija 3. opcija, koja obuhvaća sve proizvode s niskonaponskim vanjskim izvorom energije (najviše koristi na najisplativiji način).
Tko podržava koju opciju? - Standardne zahtjeve podržavaju države članice i nevladine organizacije te u velikoj mjeri predstavnici industrije, - 2. opciju podržavaju dionici iz industrije, - 3. i 4. opcija prijedlozi su koji se temelje na raspravama s dionicima u savjetodavnom forumu u prosincu 2017. te povratnim informacijama dionika tijekom cijelog pripremnog procesa (uključujući stajališta država članica), - 5. opciju uglavnom podržavaju nevladine organizacije za zaštitu okoliša i zaštitu potrošača.
C. Učinci najpoželjnije opcije
Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)? Procjenjuje se da će najpoželjnija opcija do 2030. dati sljedeće rezultate: - najmanje troškove životnog ciklusa za tipična kućanstva i uštedu na godišnjim rashodima krajnjih korisnika od 0,53 milijarde EUR, - uštedu energije od 4 TWh godišnje (što znači ukupnu uštedu od 23 TWh) i povezana smanjenja emisija od 1,36 Mt ekvivalenta CO₂ godišnje, - dodatni promet za proizvođače od oko 180 milijuna EUR godišnje, - odgovarajuće ažuriranje zahtjeva za ekološki dizajn radi praćenja tehnološkog napretka, - ograničen učinak na mala i srednja poduzeća (MSP-ove) koja proizvode proizvode obuhvaćene Uredbom.
Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)? Troškovi usklađivanja i administrativni troškovi smatraju se izravnim troškovima i za 2030. procjenjuju se kako slijedi: - proizvođači (velika poduzeća): troškovi usklađivanja u iznosu od 52 milijuna EUR godišnje i administrativni troškovi (za ispitivanje i dokumentaciju) u iznosu od 20 milijuna EUR godišnje, - potrošači: povećani troškovi kupnje proizvoda od oko 320 milijuna EUR godišnje; ti će se troškovi u cijelosti nadoknaditi smanjenjem računa za električnu energiju tijekom životnog ciklusa proizvoda i u tom razdoblju ostvarit će se financijska ušteda.
Kako će to utjecati na MSP-ove i mikropoduzeća? Predložena Uredba potpuno je primjenjiva na mikropoduzeća i MSP-ove koji se bave proizvodnjom proizvoda obuhvaćenih Uredbom. Pretpostavlja se da udio MSP-ova na tržištu iznosi oko 30 %. Glavni troškovi za ta poduzeća bit će povezani sa sukladnošću ili s redizajniranjem proizvoda te s njihovim ispitivanjem (ukupno oko 30 milijuna EUR godišnje 2030.). Međutim, ti će troškovi biti neznatni; na primjer, troškovi ispitivanja od oko 1 300 EUR po modelu rezultirat će prosječnim povećanjem cijene svake prodane jedinice od 0,028 EUR. Stoga se smatra da su u potpunosti preneseni korisniku.
Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave? Prema procjenama neće biti dodatnih utjecaja na nacionalne proračune i uprave. Države članice imale bi koristi

od troškovno učinkovitijeg nadzora tržišta (s pomoću boljeg pristupa informacijama o radu proizvoda u stanju pripravnosti i stanju isključenosti).
Hoće li biti drugih bitnih učinaka?
Ne očekuju se drugi bitni ili negativni učinci.
D. Daljnje mjere
Kad će se predložene mjere preispitati?
Klauzulom o preispitivanju predložit će se preispitivanje Uredbe u roku od pet godina od njezina donošenja.